

Mat

Chapter 18

Swahili Interlinear

Reference: Swahili Biblica Neno

1 Ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ προσῆλθον οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ,
Katika wakati-ule -saa saa walikuja -wanafunzi wanafunzi kwa-Iēsoūs Iēsoūs
[G1722](#) [G1565](#) [G3588](#) [G5610](#) [G4334](#) [G3588](#) [G3101](#) [G3588](#) [G2424](#)

λέγοντες, Τίς ἄρα μείζων ἐστὶν ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν
wakisema Nani basi mkubwa-zaidi ni katika -ufalme ufalme -wa-mbingu
[G3004](#) [G5101](#) [G0686](#) [G3173](#) [G1510](#) [G1722](#) [G3588](#) [G0932](#) [G3588](#)

οὐρανῶν?
-wa-mbingu
[G3772](#)

Wakati huo, wanafunzi wakamjia Yesu na kumuuliza, “Je, nani aliye mkuu kuliko wote katika Ufalme wa Mbinguni?”

2 καὶ προσκαλεσάμενος παιδίον, ἔστησεν αὐτὸ ἐν μέσῳ αὐτῶν,
na akimwita mtoto-mdogo alimsimamisha yeye katika kati yao
[G2532](#) [G4341](#) [G3813](#) [G2476](#) [G0846](#) [G1722](#) [G3319](#) [G0846](#)

Yesu akamwita mtoto mdogo na kumsimamisha katikati yao.

3 καὶ εἶπεν, Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ στραφῇτε καὶ γένησθε ὡς
na alisema Amini ninawaambia ninyi msi po geuka na mkawa kama
[G2532](#) [G3004](#) [G0281](#) [G3004](#) [G4771](#) [G1437](#) [G3361](#) [G4762](#) [G2532](#) [G1096](#) [G5613](#)

τὰ παιδιά, οὐ μὴ εἰσέλθῃτε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν
-watoto watoto kamwe hamta ingia katika -ufalme ufalme -wa-mbingu
[G3588](#) [G3813](#) [G3756](#) [G3361](#) [G1525](#) [G1519](#) [G3588](#) [G0932](#) [G3588](#)

οὐρανῶν.
-wa-mbingu
[G3772](#)

Naye akasema: “Amin, nawaambia, msipookoka na kuwa kama watoto wadogo, kamwe hamtaingia katika Ufalme wa Mbinguni.

4 ὅστις οὖν ταπεινώσει ἑαυτὸν ὡς τὸ παιδίον τοῦτο, οὗτός
yeyote basi atakayejinyenyekeza mwenyewe kama -mtoto mtoto huyu huyu
[G3748](#) [G3767](#) [G5013](#) [G1438](#) [G5613](#) [G3588](#) [G3813](#) [G3778](#) [G3778](#)

ἐστὶν ὁ μείζων ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν;
ni -mkubwa-zaidi mkubwa-zaidi katika -ufalme ufalme -wa-mbingu -wa-mbingu
[G1510](#) [G3588](#) [G3173](#) [G1722](#) [G3588](#) [G0932](#) [G3588](#) [G3772](#)

Kwa hiyo mtu yeyote anyenyekeaye kama huyu mtoto, ndiye aliye mkuu kuliko wote katika Ufalme wa Mbinguni.

5 καὶ ὃς ἐὰν δέξῃται ἐν παιδίῳ τοιοῦτο, ἐπὶ τῷ ὀνόματί
na yeyote atakaye mpokea mmoja mtoto-mdogo kama-huyu kwa -jina jina
[G2532](#) [G3739](#) [G1437](#) [G1209](#) [G1520](#) [G3813](#) [G5108](#) [G1909](#) [G3588](#) [G3686](#)

μου, ἐμὲ δέχεται.
langu mimi ananipokea
[G1473](#) [G1473](#) [G1209](#)

“Yeyote amkaribishaye mtoto mdogo kama huyu kwa Jina langu, anikaribisha mimi.

6	ὁς	δ’	ἄν	σκανδαλίση	ἕνα	τῶν	μικρῶν	τούτων	τῶν
	yeyote	lakini	ambaye	atamkwaza	mmoja	-wa-wadogo	wadogo	hawa	-wanaoamini
	G3739	G1161	G0302	G4624	G1520	G3588	G3398	G3778	G3588
	πιστευόντων	εἰς	ἐμέ,	συμφέρει	αὐτῷ	ἵνα	κρεμασθῇ	μύλος	ὀνικός
	wanaoamini	kwangu	mimi	ni-afadhali	kwake	kwamba	aangikwe	jiwe-la-kusagia	kubwa
	G4100	G1519	G1473	G4851	G0846	G2443	G2910	G3458	G3684
	περὶ	τὸν	τράχηλον	αὐτοῦ,	καὶ	καταποντισθῇ	ἐν	τῷ	πελάγει
	kwenye	-shingo	shingo	yake	na	azamishwe	katika	-kina-kirefu	kina-kirefu
	G4012	G3588	G5137	G0846	G2532	G2670	G1722	G3588	G3989
	τῆς	θαλάσσης.							
	-cha-bahari	-cha-bahari							
	G3588	G2281							

Lakini kama mtu yeyote akimsababisha mmojawapo wa hawa wadogo wanaoniamini kutenda dhambi, ingekuwa bora kwake afungiwe jiwe kubwa la kusagia shingoni mwake, na kutoswa katika kilindi cha bahari.

7	Οὐαὶ	τῷ	κόσμῳ	ἀπὸ	τῶν	σκανδάλων!	ἀνάγκη		
	Ole	kwa-ulimwengu	ulimwengu	kwa-sababu-ya	-vikwazo	vikwazo	lazima		
	G3759	G3588	G2889	G0575	G3588	G4625	G0318		
	γὰρ	ἔλθειν	τὰ	σκάνδαλα,	πλὴν	οὐαὶ	τῷ	ἀνθρώπῳ	δι’
	kwa-maana	vije	-vikwazo	vikwazo	lakini	ole	kwa-mtu	mtu	ambaye-kwa
	G1063	G2064	G3588	G4625	G4133	G3759	G3588	G0444	G1223
	οὔ	τὸ	σκάνδαλον	ἔρχεται!					
	yeye	-kikwazo	kikwazo	kinakuja					
	G3739	G3588	G4625	G2064					

“Ole kwa ulimwengu kwa sababu ya yale mambo yanayosababisha watu kutenda dhambi! Mambo hayo lazima yawepo, lakini ole wake mtu yule ambaye huyasababisha.

8	Εἰ	δὲ	ἡ	χείρ	σου,	ἡ	ὁ	πούς	σου	σκανδαλίζει	σε,
	Kama	lakini	-mkono	mkono	wako	au	-mguu	mguu	wako	unakukwaza	wewe
	G1487	G1161	G3588	G5495	G4771	G2228	G3588	G4228	G4771	G4624	G4771
	ἔκκοψον	αὐτὸν	καὶ	βάλε	ἀπὸ	σοῦ;	καλόν	σοί	ἐστίν	εἰσελθεῖν	εἰς
	ukate	huo	na	utupe	kutoka	kwako	ni-afadhali	kwako	ni	kuingia	katika
	G1581	G0846	G2532	G0906	G0575	G4771	G2570	G4771	G1510	G1525	G1519
	τὴν	ζωὴν	κυλλόν	ἡ	χωλόν,	ἡ	δύο	χεῖρας	ἡ	δύο	πόδας
	-uzima	uzima	ukiwa-kilema	au	kiwete	kuliko	mikono	miwili	au	miguu	miwili
	G3588	G2222	G2948	G2228	G5560	G2228	G1417	G5495	G2228	G1417	G4228
	ἔχοντα,	βληθῆναι	εἰς	τὸ	πῦρ	τὸ	αἰώνιον.				
	ukiwa-na	kutupwa	katika	-moto	moto	-wa-milele	wa-milele				
	G2192	G0906	G1519	G3588	G4442	G3588	G0166				

Ikiwa mkono wako au mguu wako unakusababisha utende dhambi, ukate na uutupe mbali. Ni afadhali kwako kuingia katika uzima ukiwa huna mkono mmoja au mguu mmoja, kuliko kuwa na mikono miwili au miguu miwili, na kutupwa katika moto wa milele.

- 9 καὶ εἰ ὁ ὀφθαλμός σου σκανδαλίζει σε, ἔξελε αὐτὸν καὶ βάλε
na kama -jicho jicho lako linakukwaza wewe ling'oe hilo na litupe
[G2532](#) [G1487](#) [G3588](#) [G3788](#) [G4771](#) [G4624](#) [G4771](#) [G1807](#) [G0846](#) [G2532](#) [G0906](#)
- ἀπὸ σοῦ; καλόν σοί ἐστιν μονόφθαλμον εἰς τὴν ζώην εἰσελθεῖν,
kutoka kwako ni-afadhali kwako ni kwa-jicho-moja katika -uzima uzima kuingia
[G0575](#) [G4771](#) [G2570](#) [G4771](#) [G1510](#) [G3442](#) [G1519](#) [G3588](#) [G2222](#) [G1525](#)
- ἢ δύο ὀφθαλμούς ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν τοῦ
kuliko macho mawili ukiwa-na kutupwa katika -jehanamu jehanamu -ya-moto
[G2228](#) [G1417](#) [G3788](#) [G2192](#) [G0906](#) [G1519](#) [G3588](#) [G1067](#) [G3588](#)
- πυρός.
-ya-moto
[G4442](#)

Nalo jicho lako likikusababisha kutenda dhambi, ling'oe, ulitupe mbali. Ni afadhali kwako kuingia katika uzima ukiwa na jicho moja, kuliko kuwa na macho mawili lakini ukatupwa katika moto wa jehanamu.

- 10 Ὁρα̃τε μὴ καταφρονήσητε ἐνὸς τῶν μικρῶν τούτων. λέγω
Angalieni msi mdharau mmoja -wa-wadogo wadogo hawa ninawaambia
[G3708](#) [G3361](#) [G2706](#) [G1520](#) [G3588](#) [G3398](#) [G3778](#) [G3004](#)
- γὰρ ὑμῖν, ὅτι οἱ ἄγγελοι αὐτῶν ἐν οὐρανοῖς διὰ παντὸς
kwa-maana ninyi kwamba -malaika malaika wao katika mbingu daima siku-zote
[G1063](#) [G4771](#) [G3754](#) [G3588](#) [G0032](#) [G0846](#) [G1722](#) [G3772](#) [G1223](#) [G3956](#)
- βλέπουν τὸ πρόσωπον τοῦ Πατρὸς μου, τοῦ ἐν οὐρανοῖς.
wanaona -uso uso -wa-Baba -wa-Baba yangu -aliye katika mbingu
[G0991](#) [G3588](#) [G4383](#) [G3588](#) [G3962](#) [G1473](#) [G3588](#) [G1722](#) [G3772](#)

“Angalia ili usimdharau mmojawapo wa hawa wadogo, kwa maana nawaambia, malaika wao mbinguni daima wanaona uso wa Baba yangu aliye mbinguni. [

- 11 <Ἦλθεν γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου σῶσαι τὸ
Alikuwa kwa-maana -Mwana Mwana -wa-mtu -wa-mtu kuokoa -kilichopotea
[G2064](#) [G1063](#) [G3588](#) [G5207](#) [G3588](#) [G0444](#) [G4982](#) [G3588](#)
- ἀπολωλός.
kilichopotea
[G0622](#)

Kwa maana Mwana wa Adamu alikuja kuokoa kile kilichopotea.]

- 12 Τί ὑμῖν δοκεῖ? ἐὰν γένηται τιτι ἀνθρώπῳ ἑκατὸν πρόβατα, καὶ
Nini ninyi mnafikiri kama atatokea mtu-fulani mtu mia kondoo na
[G5101](#) [G4771](#) [G1380](#) [G1437](#) [G1096](#) [G5100](#) [G0444](#) [G1540](#) [G4263](#) [G2532](#)
- πλανηθῇ ἐν ἑξ αὐτῶν, οὐχὶ ἀφήσει τὰ ἐνενήκοντα ἐννέα ἐπὶ
akipotea mmoja kati yao si atawacha -tisini tisini na-tisa juu-ya
[G4105](#) [G1520](#) [G1537](#) [G0846](#) [G3780](#) [G0863](#) [G3588](#) [G1768](#) [G1767](#) [G1909](#)
- τὰ ὄρη, καὶ πορευθεῖς, ζητεῖ τὸ πλανώμενον?
-milima milima na akienda atafuta -aliyepotea aliyepotea
[G3588](#) [G3735](#) [G2532](#) [G4198](#) [G2212](#) [G3588](#) [G4105](#)

“Mwaonaje? Ikiwa mtu ana kondoo mia moja, na mmoja wao akapotea, je, hatawaacha wale tisini na tisa vilimani na kwenda kumtafuta huyo mmoja aliyepotea?

13 καὶ ἐὰν γένηται εὑρεῖν αὐτό, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι χαίρει
na akitokea akipata kupata huyo amini ninawaambia ninyi kwamba anafurahi
[G2532](#) [G1437](#) [G1096](#) [G2147](#) [G0846](#) [G0281](#) [G3004](#) [G4771](#) [G3754](#) [G5463](#)

ἐπ' αὐτῷ μᾶλλον ἢ ἐπὶ τοῖς ἐνενήκοντα ἐννέα τοῖς μὴ
juu yake zaidi kuliko juu-ya -tisini tisini na-tisa -ambao hawaku
[G1909](#) [G0846](#) [G3123](#) [G2228](#) [G1909](#) [G3588](#) [G1768](#) [G1767](#) [G3588](#) [G3361](#)

πεπλανημένοις.
potea
[G4105](#)

| Naye akishampata, amin, nawaambia, hufurahi zaidi kwa ajili ya huyo kondoo mmoja kuliko wale tisini na tisa ambao hawakupotea.

14 οὕτως οὐκ ἔστιν θέλημα ἔμπροσθεν τοῦ Πατρὸς ὑμῶν, τοῦ ἐν
hivyo si mapenzi mapenzi mbele -ya-Baba -ya-Baba yenu -aliye katika
[G3779](#) [G3756](#) [G1510](#) [G2307](#) [G1715](#) [G3588](#) [G3962](#) [G4771](#) [G3588](#) [G1722](#)

οὐρανοῖς, ἵνα ἀπόληται ἐν τῶν μικρῶν τούτων.
mbingu kwamba apotee mmoja -wa-wadogo wadogo hawa
[G3772](#) [G2443](#) [G0622](#) [G1520](#) [G3588](#) [G3398](#) [G3778](#)

| Vivyo hivyo, Baba yenu wa mbinguni hapendi hata mmojawapo wa hawa wadogo apotee.

15 Ἐὰν δὲ ἀμαρτήσῃ «εἰς σέ» ὁ ἀδελφός σου, ὕπαγε ἔλεγχον
Kama lakini akikukosea dhidi-yako wewe -ndugu ndugu yako nenda mkemee
[G1437](#) [G1161](#) [G0264](#) [G1519](#) [G4771](#) [G3588](#) [G0080](#) [G4771](#) [G5217](#) [G1651](#)

αὐτόν, μεταξὺ σοῦ καὶ αὐτοῦ μόνου. ἐὰν σου ἀκούσῃ, ἐκέρδησας τὸν
yeye kati yako na yeye peke-yake akiku wako sikiliza umempata -ndugu
[G0846](#) [G3342](#) [G4771](#) [G2532](#) [G0846](#) [G3441](#) [G1437](#) [G4771](#) [G0191](#) [G2770](#) [G3588](#)

ἀδελφόν σου.
ndugu yako
[G0080](#) [G4771](#)

| "Kama ndugu yako akikukosea, nenda ukamwonyeshe kosa lake, kati yenu ninyi wawili peke yenu. Kama akikusikiliza, utakuwa umempata tena ndugu yako.

16 ἐὰν δὲ μὴ ἀκούσῃ, παράλαβε μετὰ σοῦ ἔτι, ἓνα ἢ δύο,
kama lakini asipo sikiliza mchukue pamoja-na wewe zaidi mmoja au wawili
[G1437](#) [G1161](#) [G3361](#) [G0191](#) [G3880](#) [G3326](#) [G4771](#) [G2089](#) [G1520](#) [G2228](#) [G1417](#)

ἵνα ἐπὶ στόματος δύο μαρτύρων ἢ τριῶν, σταθῇ πᾶν ῥῆμα.
ili kwa kinywa -cha-mashahidi mashahidi au watatu lithibitishwe kila neno
[G2443](#) [G1909](#) [G4750](#) [G1417](#) [G3144](#) [G2228](#) [G5140](#) [G2476](#) [G3956](#) [G4487](#)

| Lakini kama hatakusikiliza, nenda na mtu mwingine mmoja au wawili ili kila neno lithibitishwe kwa ushahidi wa mashahidi wawili au watatu.

17 ἐὰν δὲ παρακούσῃ αὐτῶν, εἰπόν τῇ ἐκκλησίᾳ. ἐὰν δὲ καὶ
kama lakini atakataa-kuwasikiliza wao liambie -kanisa kanisa kama lakini pia
[G1437](#) [G1161](#) [G3878](#) [G0846](#) [G3004](#) [G3588](#) [G1577](#) [G1437](#) [G1161](#) [G2532](#)

τῆς ἐκκλησίας παρακούσῃ, ἔστω σοι ὥσπερ ὁ ἐθνικός καὶ
-kanisa kanisa atakataa-kulisikiliza awe kwako kama -mpagani mpagani na
[G3588](#) [G1577](#) [G3878](#) [G1510](#) [G4771](#) [G5618](#) [G3588](#) [G1482](#) [G2532](#)

ὁ τελώνης.
-mtoza-ushuru mtoza-ushuru
[G3588](#) [G5057](#)

Kama akikataa kuwasikiliza hao, liambie kanisa. Naye kama akikataa hata kulisikiliza kanisa, basi awe kwenu kama mtu asiyeamini au mtoza ushuru.

- 18 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅσα ἐὰν δήσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται
 Amini ninawaambia ninyi yoyote mtakacho funga juu-ya -nchi nchi yatakuwa
[G0281](#) [G3004](#) [G4771](#) [G3745](#) [G1437](#) [G1210](#) [G1909](#) [G3588](#) [G1093](#) [G1510](#)
- δεδεμένα ἐν οὐρανῷ; καὶ ὅσα ἐὰν λύσητε ἐπὶ τῆς γῆς,
 yamefungwa katika mbingu na yoyote mtakacho fungua juu-ya -nchi nchi
[G1210](#) [G1722](#) [G3772](#) [G2532](#) [G3745](#) [G1437](#) [G3089](#) [G1909](#) [G3588](#) [G1093](#)
- ἔσται λελυμένα ἐν οὐρανῷ.
 yatakuwa yamefunguliwa katika mbingu
[G1510](#) [G3089](#) [G1722](#) [G3772](#)

“Amin, nawaambia, lolote mtakalolifunga duniani litakuwa limefungwa mbinguni, na lolote mtakalolifungua duniani litakuwa limefunguliwa mbinguni.

- 19 Πάλιν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ἐὰν δύο συμφωνήσωσιν ἐξ ὑμῶν
 Tena amini ninawaambia ninyi kwamba wakiku wawili baliana kati yenu
[G3825](#) [G0281](#) [G3004](#) [G4771](#) [G3754](#) [G1437](#) [G1417](#) [G4856](#) [G1537](#) [G4771](#)
- ἐπὶ τῆς γῆς, περὶ παντός πράγματος, οὐ ἐὰν αἰτήσωνται,
 juu-ya -nchi nchi kuhusu kila jambo ambalo wataomba wataomba
[G1909](#) [G3588](#) [G1093](#) [G4012](#) [G3956](#) [G4229](#) [G3739](#) [G1437](#) [G0154](#)
- γενήσεται αὐτοῖς, παρὰ τοῦ Πατρὸς μου, τοῦ ἐν οὐρανοῖς.
 litafanyika kwao kutoka -kwa-Baba -kwa-Baba yangu -aliye katika mbingu
[G1096](#) [G0846](#) [G3844](#) [G3588](#) [G3962](#) [G1473](#) [G3588](#) [G1722](#) [G3772](#)

“Tena nawaambia, ikiwa wawili wenu watakubaliana duniani kuhusu jambo lolote watakaloomba, watafanyiwa na Baba yangu aliye mbinguni.

- 20 οὐκ ἔστιν γὰρ εἰς δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα,
 kwa-maana wapi wako wawili au watatu waliokusanyika katika -jina langu jina
[G3757](#) [G1063](#) [G1510](#) [G1417](#) [G2228](#) [G5140](#) [G4863](#) [G1519](#) [G3588](#) [G1699](#) [G3686](#)
- ἐκεῖ εἰμι ἐν μέσῳ αὐτῶν.
 huko niko katika kati yao
[G1563](#) [G1510](#) [G1722](#) [G3319](#) [G0846](#)

Kwa kuwa wanapokusanyika pamoja watu wawili au watatu kwa jina langu, mimi niko papo hapo pamoja nao.”

- 21 Τότε προσελθὼν, «ὁ Πέτρος εἶπεν» αὐτῷ, Κύριε, ποσάκις ἁμαρτήσῃ
 Ndipo akija -Pétros Pétros alisema kwake Bwana mara-ngapi atanikosea
[G5119](#) [G4334](#) [G3588](#) [G4074](#) [G3004](#) [G0846](#) [G2962](#) [G4212](#) [G0264](#)
- εἰς ἐμὲ ὁ ἀδελφός μου, καὶ ἀφήσω αὐτῷ? ἕως ἐπτάκις?
 dhidi-yangu mimi -ndugu ndugu yangu na nimsamehe yeye hadi mara-saba
[G1519](#) [G1473](#) [G3588](#) [G0080](#) [G1473](#) [G2532](#) [G0863](#) [G0846](#) [G2193](#) [G2034](#)

Ndipo Petro akamjia Yesu na kumuuliza, “Bwana, ndugu yangu anikosee mara ngapi nami nimsamehe? Je, hata mara saba?”

- 22 λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Οὐ λέγω σοι ἕως ἐπτάκις, ἀλλὰ
 anamwambia yeye -Iēsoûs Iēsoûs Si ninakuambia wewe hadi mara-saba bali
[G3004](#) [G0846](#) [G3588](#) [G2424](#) [G3756](#) [G3004](#) [G4771](#) [G2193](#) [G2034](#) [G0235](#)
- ἕως ἐβδομηκοντάκις ἐπτά!
 hadi mara-sabini mara-saba
[G2193](#) [G1441](#) [G2033](#)

Yesu akamjibu, “Sikuambii hata mara saba, bali hata saba mara sabini.

- 23 Διὰ τοῦτο, ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν
 Kwa-sababu-ya hili umefanana -ufalme ufalme -wa-mbingu -wa-mbingu
[G1223](#) [G3778](#) [G3666](#) [G3588](#) [G0932](#) [G3588](#) [G3772](#)
- ἀνθρώπων, βασιλεῖ, ὃς ἠθέλησεν συναῖραι λόγον μετὰ τῶν δούλων
 na-mtu mfalme ambaye alitaka kuhesabu hesabu na -watumishi watumishi
[G0444](#) [G0935](#) [G3739](#) [G2309](#) [G4868](#) [G3056](#) [G3326](#) [G3588](#) [G1401](#)
- αὐτοῦ.
 wake
[G0846](#)

“Kwa hiyo Ufalme wa Mbinguni unaweza kufananishwa na mfalme aliyetaka kufanya hesabu zake za fedha na watumishi wake.

- 24 ἀρξαμένου δὲ αὐτοῦ συναίρειν, προσηνέχθη εἷς αὐτῷ, ὀφειλέτης
 alipoanza lakini yeye kuhesabu aliletwa mmoja kwake mdaiwa
[G0756](#) [G1161](#) [G0846](#) [G4868](#) [G4374](#) [G1520](#) [G0846](#) [G3781](#)
- μυρίων ταλάντων.
 -wa-talanta talanta
[G3463](#) [G5007](#)

Alipoanza kufanya hesabu zake, mtu mmoja aliyekuwa anadaiwa talanta 10,000, aliletwa kwake.

- 25 μὴ ἔχοντος δὲ αὐτοῦ ἀποδοῦναι, ἐκέλευσεν αὐτὸν ὁ κύριος
 asiye-na uwezo lakini yeye kulipa aliamuru yeye -bwana bwana
[G3361](#) [G2192](#) [G1161](#) [G0846](#) [G0591](#) [G2753](#) [G0846](#) [G3588](#) [G2962](#)
- πραθῆναι, καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὰ τέκνα, καὶ πάντα ὅσα
 auziwe na -mke mke na -watoto watoto na vyote alivyo-navyo
[G4097](#) [G2532](#) [G3588](#) [G1135](#) [G2532](#) [G3588](#) [G5043](#) [G2532](#) [G3956](#) [G3745](#)
- ἔχει, καὶ ἀποδοθῆναι.
 alivyo-navyo na alipwe
[G2192](#) [G2532](#) [G0591](#)

Kwa kuwa alikuwa hawezi kulipa deni hilo, bwana wake akaamuru kwamba auzwe, yeye, mkewe, watoto wake na vyote alivyokuwa navyo, ili lile deni lipate kulipwa.

- 26 πεσὼν οὖν ὁ δοῦλος προσεκύνει αὐτῷ, λέγων, Μακροθύμησον ἐπ’
 akianguka basi -mtumishi mtumishi alimsujudia yeye akisema Nivumilie juu
[G4098](#) [G3767](#) [G3588](#) [G1401](#) [G4352](#) [G0846](#) [G3004](#) [G3114](#) [G1909](#)
- ἐμοί, καὶ πάντα ἀποδώσω σοι.
 yangu na yote nitakulipa wewe
[G1473](#) [G2532](#) [G3956](#) [G0591](#) [G4771](#)

“Yule mtumishi akampigia magoti, akamsihi yule bwana akisema, ‘Naomba univumilie, nami nitakulipa deni lako lote.’

- 27 σπλαγχνισθεὶς δὲ, ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου ἀπέλυσεν
 akihurumia lakini -bwana bwana -wa-mtumishi -wa-mtumishi yule alimwachia
[G4697](#) [G1161](#) [G3588](#) [G2962](#) [G3588](#) [G1401](#) [G1565](#) [G0630](#)
- αὐτόν, καὶ τὸ δάνειον ἀφῆκεν αὐτῷ.
 yeye na -deni deni alimsamehe yeye
[G0846](#) [G2532](#) [G3588](#) [G1156](#) [G0863](#) [G0846](#)

Yule bwana wa huyo mtumishi akamwonea huruma, akafuta deni lake lote, akamwacha aende zake.

- 28 ἐξελθὼν δὲ, ὁ δοῦλος ἐκεῖνος εὔρεν ἕνα τῶν
 akitoka lakini -mtumishi mtumishi yule alipata mmoja -wa-watumishi-wenzake
[G1831](#) [G1161](#) [G3588](#) [G1401](#) [G1565](#) [G2147](#) [G1520](#) [G3588](#)
- συνδούλων αὐτοῦ, ὃς ὤφειλεν αὐτῷ ἑκατὸν δηνάρια, καὶ κρατήσας
 watumishi-wenzake wake ambaye alimwia yeye dinari mia na akimkamata
[G4889](#) [G0846](#) [G3739](#) [G3784](#) [G0846](#) [G1540](#) [G1220](#) [G2532](#) [G2902](#)
- αὐτὸν ἔπνιγεν, λέγων, Ἀπόδος εἴ τι ὀφείλεις.
 yeye alimsonga akisema Lipa kama kitu unadaiwa
[G0846](#) [G4155](#) [G3004](#) [G0591](#) [G1487](#) [G5100](#) [G3784](#)

“Lakini yule mtumishi alipokuwa anatoka nje, akakutana na mtumishi mwenzake aliyekuwa amemkopesha dinarimia moja. Akamkamata, akamkaba koo akimwambia, ‘Nilipe kile ninachokudai!’

- 29 πεσὼν οὖν, ὁ σύνδουλος αὐτοῦ παρεκάλει αὐτὸν,
 akianguka basi -mtumishi-mwenzake mtumishi-mwenzake wake alimsihi yeye
[G4098](#) [G3767](#) [G3588](#) [G4889](#) [G0846](#) [G3870](#) [G0846](#)
- λέγων, Μακροθύμησον ἐπ’ ἐμοί, καὶ ἀποδώσω σοι.
 akisema Nivumilie juu yangu na nitakulipa wewe
[G3004](#) [G3114](#) [G1909](#) [G1473](#) [G2532](#) [G0591](#) [G4771](#)

“Yule mtumishi mwenzake akapiga magoti akamsihi akisema, ‘Naomba univumilie, nami nitakulipa deni lako lote.’

- 30 ὁ δὲ οὐκ ἤθελεν, ἀλλὰ ἀπελθὼν, ἔβαλεν αὐτὸν εἰς φυλακὴν,
 -yeye lakini hakutaka hakutaka bali akienda alimtupa yeye katika gereza
[G3588](#) [G1161](#) [G3756](#) [G2309](#) [G0235](#) [G0565](#) [G0906](#) [G0846](#) [G1519](#) [G5438](#)
- ἕως ἡμετέρας ἀποδοῦναι τὸ ὀφειλόμενον.
 hadi wakati alipe -deni deni
[G2193](#) [G3739](#) [G0591](#) [G3588](#) [G3784](#)

“Lakini akakataa. Badala yake, alienda akamtupa gerezani hata atakapolipa hilo deni.

- 31 ἰδόντες οὖν οἱ σύνδουλοι αὐτοῦ τὰ γενόμενα,
 wakiona basi -watumishi-wenzake watumishi-wenzake wake -yaliyotokea yaliyotokea
[G3708](#) [G3767](#) [G3588](#) [G4889](#) [G0846](#) [G3588](#) [G1096](#)
- ἐλυπήθησαν σφόδρα, καὶ ἐλθόντες, διεσάφησαν τῷ κυρίῳ ἑαυτῶν πάντα
 walihuzunika sana na wakija walieleza kwa-bwana bwana wao yote
[G3076](#) [G4970](#) [G2532](#) [G2064](#) [G1285](#) [G3588](#) [G2962](#) [G1438](#) [G3956](#)
- τὰ γενόμενα.
 -yaliyotokea yaliyotokea
[G3588](#) [G1096](#)

Watumishi wenzake walipoona haya yaliyotukia wakaudhika sana, nao wakaenda na kumwambia bwana wao kila kitu kilichokuwa kimetukia.

- 32 τότε προσκαλεσάμενος αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ λέγει αὐτῷ, Δοῦλε
 ndipo akimwita yeye -bwana bwana wake anamwambia yeye Mtumishi
[G5119](#) [G4341](#) [G0846](#) [G3588](#) [G2962](#) [G0846](#) [G3004](#) [G0846](#) [G1401](#)
- πονηρέ, πᾶσαν τὴν ὀφειλὴν ἐκείνην ἀφῆκά σοι, ἐπεὶ παρεκάλεσάς
 mwovu lote -deni deni lile nilikusamehe wewe kwa-sababu uliniomba
[G4190](#) [G3956](#) [G3588](#) [G3782](#) [G1565](#) [G0863](#) [G4771](#) [G1893](#) [G3870](#)
- με.
 mimi
[G1473](#)

“Yule bwana akamwita yule mtumishi akamwambia, ‘Wewe mtumishi mwovu! Mimi nilikusamehe deni lako lote uliponisihi.’

- 33 οὐκ ἔδει καὶ σὲ ἐλεῆσαι τὸν σύνδουλόν σου,
 si ulipaswa pia wewe kumhurumia -mtumishi-mwenzako mtumishi-mwenzako wako
[G3756](#) [G1163](#) [G2532](#) [G4771](#) [G1653](#) [G3588](#) [G4889](#) [G4771](#)
- ὥς καὶ γὰρ σὲ ἠλέησα?
 kama mimi-pia wewe nilivyokuhurumia
[G5613](#) [G2504](#) [G4771](#) [G1653](#)

Je, haikukupasa kumhurumia mtumishi mwenzako kama mimi nilivyokuhurumia wewe?

- 34 καὶ ὀργισθεὶς, ὁ κύριος αὐτοῦ παρέδωκεν αὐτὸν τοῖς βασανισταῖς,
 na akikasirika -bwana bwana wake alimtia yeye kwa-watesaji watesaji
[G2532](#) [G3710](#) [G3588](#) [G2962](#) [G0846](#) [G3860](#) [G0846](#) [G3588](#) [G0930](#)
- ἕως οὗ ἀποδῶ πάν τὸ ὀφειλόμενον ἑαυτῷ.
 hadi wakati alipe lote -deni deni kwake
[G2193](#) [G3739](#) [G0591](#) [G3956](#) [G3588](#) [G3784](#) [G0846](#)

Kwa hasira, yule bwana wake akamtia yule mtumishi mikononi mwa askari wa gereza ili ateswe mpaka atakapolipa yote aliyokuwa anadaiwa.

- 35 Οὕτως καὶ ὁ Πατήρ μου ὁ οὐράνιος ποιήσει ὑμῖν, ἐὰν
 Hivyo pia -Baba Baba yangu -wa-mbinguni wa-mbinguni atawafanyia ninyi msi
[G3779](#) [G2532](#) [G3588](#) [G3962](#) [G1473](#) [G3588](#) [G3770](#) [G4160](#) [G4771](#) [G1437](#)
- μὴ ἀφῆτε ἕκαστος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, ἀπὸ τῶν καρδιῶν ὑμῶν.
 po samehe kila-mmoja -ndugu ndugu yake kutoka -mioyo mioyo yenu
[G3361](#) [G0863](#) [G1538](#) [G3588](#) [G0080](#) [G0846](#) [G0575](#) [G3588](#) [G2588](#) [G4771](#)

“Hivi ndivyo Baba yangu wa mbinguni atakavyomfanyia kila mmoja wenu ikiwa hatamsamehe ndugu yake kutoka moyoni mwake.”